

		1.	Ивановски К.	Претклиничка пародонтологија (интерна скрипта од предавања)	Стоматолошки факултет-Скопје	2014
		2.	Ивановски К.	Претклиничка пародонтологија (интерна скрипта од вежби)	Стоматолошки факултет-Скопје	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Linde J.	Klinička parodontologija i implantologija	Globus, Zagreb	2009
		2.	Б.Димитријевиќ	Клиничка пародонтологија	Завод за учебнике	2010
		3.	Herbert F.Wolf, Edith M. RateitschakPluss i Klaus H. Rateitschak	Parodontologija, Stomatoloski atlas	NAKLADA SLAP	2009
		4.	Michael G. Newman & Perry R. Klokkevold & Satheesh Elangovan & Yvonne Kapila & Fermin A. Carranza & Henry Takei	Newman and Carranza's Clinical Periodontology and Implantology, 14th Edition	Saunders	2023

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Детска стоматологија 1			
2.	Код	ДМЗДС4			
3.	Студиска програма	Дентална медицина - интегрирани студии од прв и втор циклус			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ- Стоматолошки факултет –Скопје, Катедра за детска и превентивна стоматологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	4	семестар	8
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	5			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска, *Во наставата ќе бидат вклучени сите наставници од катедрата			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Отслушани сите задолжителни предмети од трета година и положени сите задолжителни предмети од втора година.			
11.	Цели на предметната програма	По ислушаните теоретски часови, одржаните практични вежби и положениот испит, студентот би требало да може да изведе преглед, проценка на			

	(компетенции) и резултати од учењето:	психолошкиот тип на пациентот и да одреди план на терапија; да го познава растот и развојот во орофацијалната регија, да ја познава хронологијата на дентицијата кај децата, и да дијагностицира и третира аномалии на забите; да дијагностицира и третира кариес кај млечни и трајни заби; да дијагностицира и третира заболувања на пулпата и пародонтот, меките ткива во устата, како и компликации од општи, нутритивни и метаболни пореметувања; да знае да избере и аплицира адекватен стоматолошки материјал во согласност со индикацијата; да планира и изведува орално-хируршки интервенции кај деца; да дијагностицира и третира трауми и компликации од траумите кај деца; да планира и изведува естетски процедури кај деца; да планира и изведува протетски интервенции кај деца.
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Поглавје 1. Воведни концепти во детската стоматологија Вовед во детска стоматологија, цели, задачи, основни принципи, физиологија на развој на детето (моторен, когнитивен, емоционален, говор, социјален развој, адолесценција).....1 час Родителите и нивното влијание на стоматолошкиот третман, однос стоматолог-пациент.....1 час Стоматолошка работа со деца (поделба на децата во возрасни групи и според однесувањето, работа со деца кои не соработуваат).....1 час Контрола на болката.....1 час Стоматолошка заштита на деца со попреченост - 1 час Анамнеза (лични податоци, фамилијарна анамнеза, медицинска и стоматолошка анамнеза). Клинички преглед (екстраорален, интраорален).....1 час <i>Резултати од учење од Поглавје 1: Студентот се запознава со основните концепти во детската стоматологија, вклучително психолошкиот развој на децата, техники за воспоставување соработка, и методи за проценка и планирање на стоматолошкиот третман кај оваа возрасна група.</i> Поглавје 2. Раст и развој на орофацијалната регија Раст и развој на орофацијалната регија. Пренатален развој, постнатален развој, развој на забите-одонтогенеза, развој на емајлот, развој на дентинот, развој на корените на забите, развој на забната пулпа и алвеоларниот гребен, развој на трајните заби.3 часа Никнување на млечни и трајни заби (фази на никнување, механизам на никнување). Ресорпција на корените на млечните заби. Хронологија на развој на млечните и трајните заби, обележување на забите.....2 часа Анатомохистолошки карактеристики на млечни и трајни заби (емајл, дентин, цемент, денална пулпа, периодонциум).....2 часа Морфолошки карактеристики на млечни заби.....1 час Морфолошки карактеристики на млади трајни заби, анатомски карактеристики на вилиците во развој кај децата.....1 час <i>Резултати од учење од Поглавје 2: Студентот стекнува сеопфатни знаења за процесите на растот и развојот во орофацијалната регија, одонтогенезата, хронологијата на забната смена, и анатомските и хистолошките карактеристики на млечните и трајните заби кои се од суштинско значење за дијагностиката и терапијата во детската стоматологија.</i> Поглавје 3. Неправилности во развојот на забите Неправилности во развојот на забите. Општи пореметувања при никнувањето на забите, локални пореметувања при никнувањето на забите, предвремено никнување на забите, закаснето никнување на забите. Пореметување во текот на ресорпцијата на корените ...1 час Неправилности во бројот на забите, неправилности во големина на забите, неправилности во облик на забите, неправилности во положба на забите, неправилности во боја на забите.....1 час Неправилности во структура на забите. Неправилности во структура на забите предизвикани од општи фактори, неправилности во структура на забите предизвикани од интоксикации, неправилности во структура на забите

	предизвикани од наследни фактори. Клинички аспекти.....1 час Резултати од учење од Поглавје 3: Студентот учи да препознава и диференцира различни типови на неправилности во развојот на забите, да ги идентификува етиолошките фактори и да ги разбира нивните клинички манифестации, што е предуслов за правилен третман. Поглавје 4. Кариес кај млечни и млади трајни заби Дентален кариес. Развој на кариозна лезија, откривање и дијагноза на кариес. Дијагностички методи (визуелно-тактилно и радиографско испитување) и помошни методи. Класификација на кариес при лекување кај деца и адолесценти. Третман на кариес – неоперативен и оперативен третман2 часа Рендген во детска возраст.....1 час Индикации за реставративен третман кај млечни заби (карактеристики на кариесот на млечните заби, локализација на кариесот, реставративни техники, материјали за реставрација на млечни заби, длабок кариес). Циркуларен кариес.....2 часа Кариес на млади трајни заби (класификација, карактеристики, терапија). Дијагноза, залевање на фисури, кариес на мазни површини, апроксимален кариес, длабок кариес. Минимално инвазивна техника, облик на кавитет. Атрауматска реставративна техника. Превентивни композитни реставрации..... 3 часа Резултати од учење од Поглавје 4: Студентот стекнува знаења за етиологијата, дијагностиката и современите концепти на третман на кариес кај млечни и млади трајни заби, со акцент на минимално инвазивните техники и превентивните мерки. Поглавје 5. Заболувања на пулпата и пародонталните ткива Заболувања на пулпата и пародонталните ткива кај млечните заби (класификација, етиологија, индикации за лекување, клиничка слика и диференцијална дијагноза на заболувањата на пулпата, методи на терапија на заболувањата на пулпата.....3 часа Заболувања на пулпата и пародонталните ткива кај трајни заби (етиологија, индикации за лекување на забите, клиничка слика и диференцијална дијагноза на заболувањата на пулпата и пародонталните ткива).....1 час Резултати од учење од Поглавје 5: Студентот се запознава со етиологијата, клиничката слика, дијагностиката и терапијата на пулпините и пародонталните заболувања кај млечните и трајните заби, како и со специфичностите на ендодонтскиот третман кај деца. Вкупно:30 часа Практична настава-вежби - Вежби за клинички пристап кај детскиот пациент (16 часа) Основни принципи при третман на деца во стоматолошка ординација, однос стоматолог/пациент, однос кон пациентите врз основа на психолошкиот профил, прва посета на детето кај стоматолог.....3 часа Третман на пациенти со посебни потреби и деца со дентофобија..3 часа Стоматолошки преглед на детето: општа проценка на пациентот, анамнеза - општи податоци, главни тегоби, сегашна болест, лична медицинска историја, фамилијарна анамнеза), клинички преглед (преглед на глава и врат-екстраорален преглед и преглед на оралната празнина-интраорален преглед), поставување на дијагноза, план на терапија, типови на стоматолошки прегледи кај деца, евидентирање и документирање на добиените податоци.....4 часа Техники на рендген снимање, водич за изведување на дентални радиографии, критериуми за евалуација и читање на радиографиите во детска стоматологија, заштита на децата при снимање.....3 часа Контрола на болка при стоматолошки интервенции кај деца: дозвола од
--	--

		родител/старател, документација, индикации и контраиндикации, методи на администрирање на анестезија, компликации.....3 часа - Вежби за раст и развој и аномалии на забите (18 часа) Раст и развој во орофацијалната регија, фази и механизам на никнење, ресорпција на млечни заби, хронологија на развој на забите (млечни и трајни), системи за обележување на забите.....3 часа Анатомохистоморфолошки карактеристики на млечните и трајните заби: сличности и разлики, карактеристики на трајни заби со незавршен раст на коренот.....3 часа Аномалии во никнење на забите: општи и локални, <i>dentitiopraesox</i> , <i>dentitiotarda</i> , пореметување во ресорпција на корените на млечните заби.....3 часа Аномалии во бројот, големината, формата, положбата, бојата на забите.....3 часа Аномалии во структурата на забите: предизвикани од општи, локални фактори, интоксикации, наследни фактори, идиопатски аномалии во структурата на забите.....3 часа Клинички третман на денталните аномалии во детска возраст... 3 часа - Вежби за дијагностика и третман на кариес (12 часа) Дентален кариес во детска возраст: обезбедување на суво работно поле, препарација на кавитети кај млечни и трајни заби, третман на циркуларен кариес.....4 часа Минимално инвазивен третман на денталниот кариес, атрауматски реставративен третман (АРТ), хемомеханички третман на кариесот, воздушна абразија, ласер.....3 часа Подготовка на кавитетот за реставрација, методи на поставување на реставрациите.....4 часа Резултати од практичната настава: Студентите стекнуваат практични вештини за клиничка проценка на детските пациенти, дијагностицирање на денталните аномалии и заболувања, и за спроведување на современи превентивни и терапевтски процедури кај деца, со особено внимание на психолошкиот пристап и минимално инвазивните техники. Вкупно:45 часа		
13	Заемна поврзаност на предметите	Предметот е поврзан со основните медицински предмети и со предметите од претклиничката стоматологија.		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивна настава, вежби, демонстрација на клинички случаи, практична работа со пациенти под супервизија.		
15.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30 часа
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	45 часа
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	
		17.2.	Самостојни задачи: часови	
		17.3.	Домашно учење - задачи	75 часа
18	Услови за потпис	За да добие потпис студентот е потребно да ги исполни обврските за време на теоретската и теоретската настава.		
19	Начин на оценување			
	19.1.	Тестови: бодови		30
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		10
	19.3.	Завршен испит: бодови		60
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода	5 (пет) (F)	

		од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)			
		од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)			
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)			
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)			
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот				
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Стевановиќ, Мира Јанкуловска, Џон Николсон, Елизабета Ѓоргиевска (уредник), Ана Сотировска – Ивковска, Златко Георгиев, Дејан Марковиќ, Александар Димков, Мери Павлевска, Алберто Бенедети, Драгана Габриќ, Марко Вулетиќ, Бернард Јанковиќ, Ефика Жабокова-Билбилова, Тамара Периќ, Бојан Петровиќ, Весна Амбаркова, Олга Кокочева-Ивановска, Јасна Симоноска	Детска стоматологија	Арс Ламина	2022
		2.	Beloica D isar.	Dečjastomatologija	Elit-Medica Beograd	2000
		3.	Бајрактарова Б, Бајрактарова-Ваљакова Е, Бајрактарова-Мишевска Ц.	Аномалии на забите	НУБ Скопје	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	McDonald R, Avery D	Dentistry for the Child and Adolescent	Mosby, 7 ed	1999

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Претклиничка ендодонција			
2.	Код	ДМЗПЕ4			
3.	Студиска програма	Дентална медицина - интегрирани студии од прв и втор циклус			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Стоматолошки факултет –Скопје, Катедра по болести на забите и ендодонтот			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	4	семестар	8
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Одговорен наставник: проф Василка Ренцова *Во наставата ќе бидат вклучени сите наставници од катедрата			
9.	Јазик на кој се изведува	Македонски			